

וְהוּוּ סוּד עֲלוּן יוֹתֵר מֵהַפֶּלֶל.
בְּעִמּוּד שְׁעוּמָד לְמֵאזְנִים בְּתוֹךְ
אֹיִר שְׁנוּשֵׁב, יֵשׁ מִשְׁקַל אַחַד בְּצַד
זֶה, יֵשׁ מִשְׁקַל אַחַר בְּצַד זֶה. בְּצַד
זֶה מֵאזְנֵי צֶדֶק, וּבְצַד זֶה מֵאזְנֵי
מִרְמָה. וְהַמִּשְׁקַל הַזֶּה לֹא שׁוֹכֵף
לְעוֹלָמִים, וּנְשֻׁמוֹת עוֹלוֹת
וְיוֹרְדוֹת, נִכְנָסוֹת וְיוֹצְאוֹת, וְיֵשׁ
נְשֻׁמוֹת עֲשׂוּקוֹת, כְּשִׁשׁוּלֵט אָדָם
בְּאָדָם, שְׁכֹתוֹב (קֹהֶלֶת ח) עֵת אֲשֶׁר
שִׁלַּט הָאָדָם בְּאָדָם לָרַע לוֹ. לָרַע
לוֹ וְדָאֵי.

אָבֵר נִשְׁמָה זוֹ שֶׁהִיָּתָה לְצַד
הָאֲחֵר, אִישׁ זָר, וְנִעְשָׂה מִמֶּנּוּ,
זוֹהֵי לָרַע לוֹ. לוֹ - לְאוֹתוֹ אִישׁ זָר,
וְהִיא בְּתֵרוּמַת הַקְּדוּשִׁים לֹא
תֹאכֵל, עַד שְׁעוֹשָׂה בַּהּ הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מֵה שְׁעוֹשָׂה. בְּאֵ
הַפְּסוּק וְאָמַר, וּבַת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה
לְאִישׁ זָר, כֹּף זֶה.

בְּאֵן יֵשׁ סוּד אִיךְ נִעְשָׂקוֹת
הַנְּשֻׁמוֹת. אֲלֵא הָעוֹלָם הַזֶּה
מִתְנַהֵג הַפֶּל בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע.
וּכְשִׁמְתַּנְהֵגִים בְּנֵי הָעוֹלָם בְּצַד
הַטּוֹב, הַמִּשְׁקֶלֶת עוֹמְדַת
וּמְכַרְיֶעָה לְצַד הַטּוֹב,
וּכְשִׁמְתַּנְהֵגִים בְּצַד הָרַע -
מְכַרְיֶעָה לְאוֹתוֹ הַצַּד. וְכֹל
הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁהֵיוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
בְּמִשְׁקֶלֶת, הִיָּה עוֹשֵׂק אוֹתָן
וְלוֹקַח אוֹתָן.

אָבֵר לָרַע לוֹ, שְׁאוֹתָן נְשֻׁמוֹת
מְכַרְיֶעוֹת (מִכְסוֹת) אֵת כָּל מֵה
שְׁמוּצָאוֹת מְצַד הָרַע וּמִשְׁמִידוֹת
אוֹתוֹ, וְסִימָן לָזֶה - אֲרוֹן הַקְּדוֹשׁ
שֶׁנִּעְשָׂק לְתוֹךְ פְּלִשְׁתִּים וְשִׁלְטוֹ
לְהָרַע לָהֶם. אָף בְּאֵן, אֲלוֹ
הַנְּשֻׁמוֹת נִעְשָׂקוֹת מֵהַצַּד הָאֲחֵר
לְהָרַע לָהֶן.

מֵה נִעְשָׂה מֵאוֹתָן נְשֻׁמוֹת? רְאִינוּ
בְּסִפְרֵי הַקְּדוּמוֹנִים, שְׁמַהֵם הָיוּ
אוֹתָם חֲסִידֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם.
וְאוֹתָם הַמְּזוּרִים שֶׁהֵם תְּלִמִּידֵי
גַב שֶׁהוּא נִכְנָס לְפָנָי וּלְפָנָיִם. בְּכֵה

וְדָא הוּא רְזָא עֲלָאָה יְתִירָא מִכְּלָא. בְּעִמּוּדָא
דְקִימָא לְטִקְלִין, גּוּ אֹיִרָא דְנִשְׁבַּת, אִית
טִיקְלָא חָדָא בְּהַאי סְטָרָא, וְאִית טִיקְלָא אַחְרָא
בְּהַאי סְטָרָא. בְּהַאי סְטָרָא מֵאזְנֵי צֶדֶק. וּבְהַאי
סְטָרָא מֵאזְנֵי מִרְמָה. וְהַאי טִיקְלָא, לֹא שְׁכִיף
לְעוֹלָמִין, וְנִשְׁמַתִּין סְלִקִין וְנִחְתִּין עֲאֵלִין וְתַבִּין,
וְאִית נִשְׁמַתִּין עֲשִׁיקִין, כַּד שִׁלְטָא אָדָם בְּאָדָם,
דְכִתִּיב, (קֹהֶלֶת ח) עֵת אֲשֶׁר שִׁלַּט הָאָדָם בְּאָדָם
לָרַע לוֹ, לָרַע לוֹ וְדָאֵי.

אָבֵר הַאי נִשְׁמַתָּא, דִּהְוֹת לְסְטָרָא אַחְרָא, אִישׁ
זָר, וְאִתְעֲשָׂקַת מִנִּיהּ, דָּא אִיהִי לָרַע לוֹ.
לוֹ: לְהֵוּא אִישׁ זָר, וְאִיהִי בְּתֵרוּמַת הַקְּדוּשִׁים
לֹא תֹאכֵל, עַד דְּעֵבִיד בַּהּ קְדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא מֵה
דְּעֵבִיד, אַתָּא קָרָא וְאָמַר וּבַת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה
לְאִישׁ זָר הִכִּי הוּא.

הֲבֵא אִית רְזָא, הִיךְ מִתְעֲשָׂקִין נִשְׁמַתִּין. אֲלֵא
הַאי עֲלָמָא אִתְנַהֵג כְּלָא, בְּאִילָנָא דְדַעַת
טוֹב וְרַע. וְכַד אִתְנַהֵגִין בְּנֵי עֲלָמָא בְּסְטָרָא
דְטוֹב, טִיקְלָא קִימָא וְאִכְרַע לְסְטָרָא דְטוֹב.
וְכַד אִתְנַהֵגִין בְּסְטָרָא דְרַע, אִכְרַע לְהֵוּא
סְטָרָא. וְכֹל נִשְׁמַתִּין דִּהְוּוּ בְּהֵיָא שְׁעַתָּא
בְּטִיקְלָא, הָוָה עֲשִׂיק לֹון, וְנָטִיל לֹון.

אָבֵר לָרַע לוֹ, דְאִינוּן נִשְׁמַתִּין כְּפִיין (ס"א חֲפִיין)
לְכָל מֵה דְאִשְׁכַּחֵן מִסְטָרָא בִישָׂא,
וְשִׁיצָאֵן לִיהּ. וְסִימָנָא לְדָא, אֲרוֹנָא קְדִישָׂא,
דְאִתְעֲשָׂק גּוּ פְּלִשְׁתִּים, וְשִׁלְטוֹ בֵיהּ, לָרַע לֹון.
אוּף הִכִּי. הֵנִי נִשְׁמַתִּין אִתְעֲשָׂקִין מִסְטָרָא
אַחְרָא לָרַע לֹון.

מֵה אִתְעֵבִידוּ מֵאִינוּן נִשְׁמַתִּין. חֲמִינָן בְּסִפְרֵי
קְדָמָאֵי, דְמִנְיֵיהוּ הָוּוּ אִינוּן חֲסִידֵי אוּמוֹת
הָעוֹלָם. וְאִינוּן מְמִזְרֵי תְלִמִּידֵי חֲכָמִים, דְקְדָמָן
לְכַהֲנָא רַבָּא עֲמָא דְאַרְעָא, וְחָשׁוּב בְּעֲלָמָא,

חֲכָמִים שְׁקוּדָמִים לְכַהֵן גְּדוֹל עִם הָאַרְץ וְחָשׁוּב בְּעוֹלָם, אָף עַל

הזקן הזה רגע אחד. תמהו החברים ולא אמרו דבר.

פתח אותו זקן ואמר, אם רעה בעיני אדנייה אשר לא יעדה והפדה לעם נכרי וגו'. פרשה זו נאמרה על הסוד הזה, וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים אם וגו'. רבון העולם, מי לא יפחד ממך, שאתה שולט על כל מלכי העולם, כמו שנאמר (ירמיה') מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה וגו'.

במה הם בני האדם בעולם שמשפטים בפסוק הזה, וכלם אומרים, אבל הפסוק הזה לא מתיישר בפיהם. וכי הקדוש ברוך הוא הוא מלך הגוים? והלא הוא מלך ישראל, וכך נקרא! שהרי כתוב (דברים לב) בהנחל עליון גוים וגו', וכתוב (שם) כי חלק ה' עמו. ועל זה הוא נקרא מלך ישראל. ואם תאמר שהוא נקרא מלך הגוים, הרי שבח שלהם שהקדוש ברוך הוא מלך עליהם, ולא כמו שאומרים שהם נמסרו לשפטים ולממנים שלו.

ועוד סוף הפסוק, שכתוב (ירמיה') כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין פמוף. כל זה הוא שבח לשאר העמים. ותמיהה היא איך לא מתעלים בפסוק הזה לרום הרקיע? אלא שהקדוש ברוך הוא סמא את עיניהם ולא יודעים בו כלל, שהרי מה שאנו אומרים שכלם אין ואפס ותהו, שכתוב (ישעיה מ) כל הגוים פאין נגדו מאפס ותהו נחשבו לו, הרי העקר העליון הגדול והנכבד שם אותם הפתוב הזה.

אמר לו רבי חייא, והרי כתוב מלך אלהים על גוים וגו'. אמר לו, אני ראיתי שאחר הכתל

אף על גב דעאל לפני ולפנים. בכה האי סבא רגעא חדא, תוהו חבריאי, ולא אמרו מדי.

פתח ההוא סבא ואמר, (שמות כא) אם רעה בעיני אדנייה אשר לא יעדה והפדה לעם נכרי וגו'. האי פרשתא על רזא דא אתמר, וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים אם רעה וגו'. מאריה דעלמא מאן לא ידחל מינה, דאנת שליט על כל מלכין דעלמא, כמה דאת אמר (ירמיה י) מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה וגו'.

במה אינון בני נשא בעלמא, דקא משתבשן בהאי קרא, וכלהו אמרי, אבל קרא דא לא אתיישר בפומייהו. וכי קדשא בריך הוא מלך הגוים איהו, והלא מלך ישראל איהו, והכי אקרי, דהא כתיב, (דברים לב) בהנחל עליון גוים וגו'. וכתוב (דברים לב) כי חלק יי' עמו. ועל דא אקרי מלך ישראל. ואי תימא דאיהו מלך הגוים אקרי, הא שבחא דלהוין דקודשא בריך הוא מלך עלייהו, ולא כמה דאמרין דאתמסרין לשמשין ולממנן דיליה.

ותו סיפא דקרא, דכתיב, (ירמיה י) כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין פמוף. כל האי, שבחא איהו לשאר עמין, ותוהא איהו, היך לא מסתלקי בהאי קרא לרום (דף צ"ו ע"א) רקיעא. אלא, דקודשא בריך הוא סמא עינייהו, ולא ידעי ביה כלל, דהא מה דאנן אמרי דכלהו אין, ואפס, ותהו. דכתיב, (ישעיה מ) כל הגוים פאין נגדו מאפס ותהו נחשבו לו, הא עקרא עלאה רבא ויקירא שוי לון קרא דא.

אמר ליה ר' חייא והא כתיב (תהלים מז) מלך אלהים על גוים וגו'. אמר ליה, אנא

חמינא דבתר פתלייהו הוית, ונפקת בהאי קרא לסייעא לון, הוה לי